

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
Negyedévre . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Bárvarth Gyula
felelős szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

Nemzeti ünnepek.

Augusztus, nemzeti ünnepeink szép hónapja, mely minden esztendőben három gyönyörű hazafias ünneppel virrad sz reánk, megjöttél újra. Légy üdvözölve.

Árpád-ünnep, Szent István- király ünnepe, Lajos napja! Mily gyönyörű Szentháromság! Melyik szebb, melyik magasztosabb? Ki tudná azt megmondani? Egyformán szép, egyformán nagy mind a három.

Árpád hazát adott a hontalan magyarnak.

Szent István kereszténynyé tette a népet, megalapította a királyságot, helyhez kötötte a szerte bolyongó törzseket, megvetette a mai kulturának alapjait, beillesztette az országot a környező keresztény államok keretébe s ezzel biztosította fenmaradását évezredekig.

Kossuth Lajos felrázta tespedéséből a szolgaságba süllyedt nemzetet s új szabadságra vezette a szabadnak született magyart, miként Mózes kivette népét az egyiptomi szolgaságból.

Melyik tett többet, melyik nagyobb? Ne keressük ne kutassuk azt mi. Ily félisteni alkotásoknál összehasonlításnak helye nincs. Amily tiszteletet érdemel az egyik, ép úgy rászolgált hála lánkra a másik.

Hálánkra? Igen, nagyon hálás a magyar őseinek, hőseinek emléke iránt. Fényes bizonyossága ennek az augusztusi három ünnep, melyet a több milliónyi magyarság közül egy-két ezren talán meg is ünnepelnek.

Árpád-ünnep? Ez az ur országot alapított. Eme meg gondolatlan tettéért — a hálás utódok szerint — elég, sőt igen fényes kitüntetés emlékezetére, ha évente, így augusztusban, Pusztaszeren tíz-husz szegedi és szegedvidéki lelkes hazafi, egy-kétszáz báméskodó kíváncsi és egy-két szál pesti újságíró megemlékezik arról, hogy valaha ő is élt. Ezt aztán elnevezik országos ünnepnek. De úgy kell neki, miért nem alapított inkább bankot, vagy más jövedelmező vállalatot a kores utódoknak. Akkor belső titkos tanácsos és rendjel-lovag is lehetett volna és lenne olyan hatalmas ércszobra is. Országalapító? Mi az? Országot mindenki alapíthat, ha tud. Most próbál-

gatja épen a „Szahara császára“ is! Hogy Magyarországot alapította, az megépséggel bűn, mert ezzel örökös bosszúságot okozott az — osztráknak. Léven a magyar oly cudar nép, amely nem engedi magát bekebelezettni.

Szent István ünnepe? Ez van. Igaz Törvénybe is van iktatva, Szent István ünnepén még „Kohn Náci“ is bezárja a boltját, mert hát muszáj. Így rendeli a törvény. De ki ünnepel szivből, lélekből? Nem azért mert a törvény kötelezi rá, de tisztán azért, mert Szent István napja van? Nagyon kevesen vannak azok, akik e napon Szent Istvánra, az ő soha el nem muló érdemeire gondolnak, melyeket ő népének úgy földi, tehát anyagi, mint lelki boldogságát célzó bölcs intézkedéseivel szerzett, és akik ép azért hálából ünneplik meg Szent István napját. Dolgozni nem szabad, mert a törvény tiltja, hát épen jó ez a nap arra, hogy pompás cécot csapjunk, együnk, igyunk, táncoljunk. Az igaz, hogy Szent Istvánra itt senki se gondol, de hát azért örülj neki Szent István, hogy a napodnak mi is örülünk. És elégedjél is meg vele. Hogy vallást adtal a népnek? Ez tisztára bolondság volt, mert ma már

Pedagog-társaság a Tátrában.

Irta: Bég.

Amikor a tikkasztó júniusvégi napok tanítót és tanulókat már agyonviselték s a Péter-Pál bezárta az iskolák ajtajait, új gondot okoz a tervezetés, hogy lehetne kellemesebbé tenni a pihenés — jobban mondva az édes semmittevés drága idejét. A szabadságérzet mindjárt kíváncsival áll elő, mert változatos, újat óhajt, hogy mielőbb feledtesse az iskolai élet korlátait, megszokott egyformaságát.

A tanuló ilyenkor (még ha „példás“-t kapott is a viseletből) előszedegeti a kabátzsebben megráncosodott cigarettavéget s rágyújt, mégha beleszédül is; avagy elesetten ti a flóbert-puskát az édesen éneklő madárkára, ha meglátják is, mert tudja, hogy a

szabadságos diák a közrendnek olyan időleges futótolvaja, akit a komoly emberek ilyenkor csak néznek, büneiket látják, de felejtik is.

Ilyenformán van ez a Péter-Pálig komoly tanférfiaknál és a hivatásuk magasztalát méltósággal betöltő tanítónőknél is. Ők is csak azon vannak, hogy a pedagógiai külső mázt az iskola nyomozatos porával együtt mielőbb lerázzák és változatos szórakozással csillapítsák le a tanbetyárság felcsigázott idegességét. Nem betegség ám ez az idegesség, hanem fáradtság esupán, melyet a tanítás veszélyes munkája megteremt, a szünidő nyugalma pedig eloszlat. Valóban érdekes, hogy a szünidejét igazán élvező tanárember ilyenkor hogyan vedlik át. A mély pedagógust állandóan reprezentáló tanférfi arcizmai most földerülnek, komoly kedélye

bohókás lesz, szemei nem az okvetetlenkedő diákgyereket lesik, hanem szabadon keresi a szépet, kellemest, — szóval — mulat, mert kiűtött a szabadság.

Az idei vakáció kezdetén egy szép szepesi városkában tanügyi kongresszus volt és utána társas (földrajzi) kirándulások a magas Tátrába. Elhatároztam, hogy úgy a kongresszuson, mint a vele kapcsolatos Tátra-kirándulásokon részt fogok venni. Tudtam előre, hogy a kongresszuson majd azt határozzuk el, hogy máskor fogunk határozni; azt is tudtam, hogy közösen levetetjük magunkat és 2 hét múlva a „Vasárnapi Újság“-ban megjelenünk, de azt előre nem gondoltam, hogy a kirándulásokon olyan jól fogok mulatni. A kongresszust bizonyáraszépen beirta a jegyzőkönyvvezető kolléga a jelen voltak névsorával együtt. (A jövő évi kongresszuson majd

Olcsó árak!

Női divatáruház és férfiszabó üzlet!

Az összes nyári árak az idény előrehaladottsága miatt, olcsó-árért beszerezhetők (u. m.: Batisztok, zefirek, dellainek.)

A legdivatosabb **Napernyők** félárban kaphatók.

FÉRFI ÖLTÖNYÖK A LEGSZEBB KIVITELBEN MÉRTÉK UTÁN MEGRENDELHETŐK.
HEISLER FERENCZ és TÁRSA divatáruháza a „Békához“ SZIGETVÁROTT.

Portos kiszállítás!

a „felvilágosodott“ (?) urak mind felekezetenküliek lesznek! A hálás utódok hát jóéjszakát mondanak neked Szent István!

Lajos napja! Kossuth Lajos édes apánk! Fájó szívvel, könnyes szemmel látjuk, mily kevesen vannak azok a jó magyarok, kiknek e napon még eszükbe jut, hogy ez a nap a te neved napja is. Immáron a tizenegyedik, amióta, nem kalapodra, de sírodra, annyi sok szép reménységünk sírjára hull az eső. Jaj beh kicsiny s évről-évre kisebb lesz azoknak a koszorúja, kik e napon összegyűlve, hálás szívvel, lelkesedve emlékeznek nagy tetteidről, magasztos eszméidről. Pedig mily sokat, jóformán mindent a 48-as eszméknek, a Te fonséges eszméidnek köszönhetünk. A mi haladás 1867. óta történt, mind a Te halhatatlan eszméidnek megvalósulása.

Oh hányszor sirattuk meg 11 év óta elköltözésedet, oh hányszor sóhajtuk vissza közénk nagy alakodat, minden nagy bajunkban, minden bánatunkban! És mégis. Mégis egyre fogy, egyre vesz azoknak a kicsiny serege, akik igaz szívvel, tiszta lélekkel emlékeznek rád Lajos napján. És amily mértékben csökken az igaz oltáron áldozók száma, ugyanoly arányban növekedik a hazug álarcosok, a rút önérdékből lelkesedők tömege, kiknek dicső eszméid csak arra szolgálnak, kik szent nevedet csak azért veszik mocskos ajkaikra, hogy hitvány önző céljaikat ezáltal elérhessék. Szent eszméid temploma farizeusok és kufárok piacává lön.

Árpád-ünnep, Szent István- király ünnepe, Lajos napja! Mily fonséges három ünnep! Mily elszomorító három ünnep ma!

Amely nemzet nagyjait nem be-

esüli, az nem érdemli, hogy őt becsüljék!

Ha nem bírnak nagyjaink emlékéhez fölemelkedni, nem érdemljük meg, hogy nagy embereink legyenek. Vajjon van-e nemzet, van-e kulturnép, mely országalapítóinak művészi szobraival büszkén ne dícselkednek? És hol van Árpádnak az ő nagy, országalapító tényéhez mért hatalmas és az idők viszontagságaival dacoló éreszobra? Hol van Szent István szobra, mely méltóképen ábrázolná az első, a nagy, a szent királyt. És hol van Kossuth Lajosnak, a szabadság, egyenlőség, testvériség, lánglelkű, örökké halhatatlan bajnokának méltó szobra? Hol vannak ezek? Hol késnek az éji homályban? Vajjon lesznek-e? Mikor lesznek? Ki tudja?

Árpád-ünnep, Szent István király ünnepe, Lajos napja! Mily gyönyörű Szentháromság! S mily elszomorító három ünnep ma! Melyik szebb, melyik fonségesebb, melyik elszomorítóbb? Ne keressük, ne kutassuk. Mert amily nagy, amily fonséges, amily elszomorító mindegyik, ép oly nagy a mi bűnünk, halátlanságunk, elfajulásunk.

H I R E K.

— **Szent István ünnepe.** A mai napon hazánk fő és székvárosában a hagyományos fénytel és szertartással üli meg az ország Szent Istvánnak az első magyar királynak emléknapját. A nemzeti ünnep alkalmából régi idők óta ezer meg ezer vidéki ember szokott felrándulni Budapestre, hogy ez által is minél jobban kitűnjék annak országos jellege. Reggel 7 órakor indul el a budai királyi várban lévő vártemplomból a Szent Jobbot kísérő körmenet, melyet az idén maga *Vasary* Kolos bíboros hercegprímás vezet.

A körmenet a koronázó Mátyás templomba vonul s ott ünnepi beszéd és ünnepi szent mise lesz, melyen a hercegprímás pontifikál. Mise után a körmenet vissza indul a vártemplomba, ahol a Szent Jobb a hívek tiszteletére egész napon át kitéve marad. Nálunk is ünnepélyes szent mise tartatik.

— **A király születése napja.** Ő felsége I-ső *Ferencz József* Isten kegyelméből Magyar ország apostoli királya és ausztria császárijának f. hó 18-án volt a születés napja. (A király most hetvenötödik évét tölté be.) Ez alkalommal nálunk a hivatalokon és a középületeken zászlók lengtek. A templomban pedig ünnepi nagymise volt, melyen a hivatalok képviselve voltak.

— **A turbéki bucsut** az idén sok ezren látogatták. Már a Nagybaldogasszony napját megelőző napon hétfőn is csapatostul érkeztek a róm kath. hívők, a híres bucsujárhelyre, hol mindkét napon több mise és magyar, nemet, valamint horvát nyelvű szent beszédek tartattak.

— **Halálozás.** Őszinte részvétel vettük a gyászlirot, hogy városunk egyik köztisztviselőben álló polgárát *Bence* Antal építőmestert f. hó 16-án, élete 72-ik évében hosszas szenvedés után családja köréből elragadta a kellelhetlen halál. Temetése pénteken délután 3 órakor általános részvétel mellett ment végbe. A boldogultat testvérén kívül gyermekei, *Bence* Ferencz kálmáncsai körjegyző, *Marriska*, *Katus* és *Ilonka* férj. *Pents* Mártonné, valamint menyé *Bence* Ferenczné sz. *Juhász* *Lujza* és az unokák gyászolják.

— **Szocialista népgyűlés.** A szigetvári szocialdemokrata párt ma délután fél 4 órakor a vásártéren nyilvános népgyűlést tart, a következő napirenddel: 1. A politikai helyzet. 2. Az általános és titkos választói jog. 3. Indítványok. Ezen népgyűlésre mint tudjuk meghívták a kerület országgyűlési képviselőjét *Olay* Lajost is, ki azonban *Barla Szabó* Jánoshoz, a függetlenségi és 48-as párt elnökéhez intézett táviratában sajnálattal értesíti, hogy közbejött akadályok miatt nem jöhetett meg.

meghalljuk!) Én még irok néhány egyszerű — nekem emlék — sort egyelőre csupán a kiránduló társaságról, névsor közlése nélkül.

Megegyszer megemlítem, hogy kiránduló társaságunk egytől-egyig tanbölgyek és tanferfiakból állott. Azt hinné az ember, hogy az ilyen egy gyékényen árulók hamar összeismerkednek. — Dehogy! — Egy hosszú, unalmas ismerkedési estély, két napig tartó közgyűlés és az ünnepélyes bankett már elmulott s még mindig nem ismertük egymást. Hja! ezt a pedagógia merevsége hozza magával. Megvoltam én jól éreztem magamat, mert voltak olaszországi ismerőseim is, meg aztán egy régi jó cimborám és iskolatársam, aki most egy felvidéki leányiskolának (férfi) direktora. Iskolai — gyerekeveinken mulattunk, gyönyörködtünk egymásban és el is határoztuk, hogy a kirándulások alatt mindig együtt maradunk, nem iszunk, nem törünk, nem zuzunk, hanem mint igazán szolid férjek annál többet figyelünk, tanulunk és jegyzünk. (Kérem, ezekről be is fogunk számolni!) Kassát meg a hivatalos kirándulások előtt ketten átnéztük s a jóízű kassai hecceken eldöögve ballagtunk a meredek hegyi utakon a Csorbai tótól a Poprádi tóhoz.

Társaságunk a 20 hölgygel együtt körülbelül 40 tagból állott. Ez első kiránduláson már látszott az ismerkedés nehézségeinek a keresztültörése. Pajtásommal a komoly jegyzések mellett a társaság ismerkedését és az ismeretség fejlődésfokait szemlélgettük. A meredek hegyi utakon a lassu járás, pihenés, egy-egy tájképi szépségnek a felfedezése, mind jó alkalom arra, hogy együvé kerüljenek a kirándulók s meginduljon az ismerkedés és beszélgetés. És itt is tapasztalhattuk, hogy a rokonlekek mily hamar és mily érdekesen találkoznak. Egy órai turistagyaloglás már megalakította az utitársi esztalozást. A fonségesen szép földrajzi vidék mellett most már kezdődő szívügyeket is tanulmányozhattunk. Erre volt is időnk az órákig tartó hosszú hegyi utakon. Ugy intéztük a sort, hogy huzamosabb ideig, feltűnés nélkül kísérhessük az egyes taparokat és figyeljük társalgásukat.

Megkezdem pletykámat az öregeken, mert övek az elsőség. Volt ugyanis küztünk egy nagyon jó agglegény bácsi. Szerettük az öreget, mert türelmes bácsi volt, a tréfát és poharazást jól értette. Hanem egy szörnyű hibája is volt. Jaj volt annak a szerencsét-

lennnek, aki egy szállásra került vele. Ott az öreg csak maga aludt édesen, mélyen; a többiek pedig szitkokkal és fütttyel töltötték az egész éjjelt a Tóni bácsi mérhetlen hortyogása miatt. Az öreg ur naponta minden fiatalabb lánykát megtisztelt egy kis félórai sétával. Ez a kedves udvariasság azonban nem tartott soká, egy eset miatt elpártolt a fiatal lányoktól végleg. Soh'se fogom elfelejteni, Matlárházam történet. Nyolc órai gyaloglás után este 9 órakor esőben sárban fáradtan érkezünk a fürdőtelepre.

A fürdő fiatal direktora kijelentette, hogy minden szoba el van foglalva, csak két turista-szoba üres még, ezek közül — ha elfogadja a társaság — az egyiket a hölgyeknek, a másikat az uraknak jól berendeztetni, de a szobákhoz kiszolgálást adni már nem képes. Szívesen beleegyeztünk, hiszen fáradt lábaink kényszerítettek is rá. Kedvünk azonban nem esökkent, sőt igazán vígan voltunk. A kedélyes társaság egyik tagja vacsora után azt az indítványt tette, hogy segítsünk a kiszolgálási bajon úgy, hogy négy férfi között sorsot huzunk s a kinek nevét a kalapból kisorsoljuk: az fogja az összes cipőket kitisztítani. Elkészült a négy cédula s Tóni

— **Meghívó.** A szigetvári kath. legényegylet ma este 8 órakor saját helyiségében zártkörű *Tánczestélyt* rendez. Zenedij tagoknak 30 f. Nem tagoknak 50 fillér.

— **Elfogott tolvaj.** Még a múlt nyáron történt, hogy a baresi vasuti vendéglő rácsos ablakából több élelmiszert lopott *Maróti János* 18 éves subancz, de tette elkövetése után megszökött, miért is körözve volt. A héten azonban ismét Baresra vetődött, amikor is az ottani éber csendőrségnek sikerült elfogni.

— **A szigetvári izr. nőegylet.** tegnap a *Kaster* féle kerti helyiségben műkedvelő előadással egybekötött mulatságot rendez. Több apróság mellett előadásra kerültek „A miniszterelnök bálja“ című vígjáték és „A drámaíró“ monolog. A mulatságról lapunk jövő számában fogunk beszámolni t. olvasóinknak.

— **Egy kis leány halála.** A szegény kis 3 és fél éves *Juhász Ilonkának* az apja (Bareson) reggel korán a munkára ment, anyja pedig a hetivásárra. Nem volt a szegény szülőknél kire hagyni a kis lányt, hát bezárták a szobába. De a kulcs a zárban volt, valaki meg kinyitotta az ajtót. A kis gyermek a sertéshizlaldai sánpárok közé botolgot, hol egy eséssel megrakott, kocsit, melyet *Paulicz* testvérek napszámások toltak a sineken elütötte s lábcsakája fejét összezúzta. Ápolták. De hiába, mert vérmérgezést kapott — meghalt. A hatóság emberei 14-én felboncolták a kis ártatlan hulláját. Hogy ez esetben kit fognak megbüntetni, nem tudjuk. Csak annyit tudunk, hogy egy kis koporsóval több van a temetőben.

— **A kivándorlás Amerikába.** Julius három első hetében csökkenő volt az Amerikába bevándorolt magyarok száma. Julius utolsó hetében azonban ismét emelkedett ez a szám, amennyiben azon a héten *ezernyolcszáznegyvennyolczan* vándoroltak ki Magyarországból Amerikába.

— **Városi közgyűlés.** Szigetvár képviselőtestületének f. hó 17-én a városház tanácstermében megtartott rendkívüli közgyűlésén több érdekes dolog lett tárgyalva. Miután ezen lefolyt ülés tárgyaival bővebben kívánunk foglalkozni, és véleményünket is kiakarjuk fejteni: éppen azért most térszűke miatt nem, hanem csak lapunk jövő számában közlünk bő referátát.

— **14 éves öngyilkos.** Már kicsi gyermekéke óta a nagybátyjánál *Simon József* nemeskei polgárral nevelkedett *Katona Béla*. Az anyja meg Budapesten lakott, kinek most már eszébe jutott, hogy 14 éves Béla fiát felviszi magával a fővárosba. Levelet is írt a testvérjének, hogy f. hó 16-án megjön a fiáért. Felolvasták a pesti levelet, de a fiú ez időtől fogva mintha kieserlett volna, hánatos lett, szavát alig hallották, — elkeseredett. Nem tudjuk hogy miért, de valószínű elkeseredésében, — a levélben jelzett idő előtt 1. nappal, reggel 7 órakor a pajtában nadrágszíjára felakasztva találták rokonai. Valóban elszomorító és megretentő eset, midőn ily fiatal éretlen korban is már önkézével vett véget életének egy tapasztalatlan ifjú. Hát még hova jutunk? Talán pár év múlva a csecsemők is öngyilkosok lesznek. Oh de minő borzasztó is korunk elfajultsága.

— **Meghívó.** „A szigetvári építő munkások szakegylete“ f. évi augusztus hó 27-én könyvtár alapja javára, a „*Rácz Péter*“-féle vendéglő összes helyiségeiben *Oláh Miska* zenekara közreműködésével szerpentin, confetti, világposta és szavalatokkal egybekötött zártkörű *Tánczestélyt* rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépő-díj személyenként 60 fillér. Felülfizetések a nemes czél érdekében köszönettel fogadhatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Asztalos-segédék sztrájkja.** A szigetvári asztalos segédék e héten sztrájkba léptek és a munka idő leállítását, — de a kenyérpénz felemelését kérik!

— **Elégett termés.** A báró *Biedermann* Rezső tulajdonát képező *Kárász-pusztán* pénteken este 9 óra után két nagy kazal gabona a lángok martalékává lőn. A tűz keletkezése valószínű gyújtogatásból eredt, pedig sem a nemes báró, sem derék gazdatisztjei nem érdemlik meg az ilyen aljas bosszúállást.

— **Késelés az árvalányhaj miatt.** Bizony ritka nálunk az a bucsu, a melyen vér nem folya. Így történt ez most is. A turbéki nagyszonynapibucsu előestéjén, ugy 8 óra tájban *Csonka József* és *György, Ignác József* és *Balogh Péter* nevű cseréji teknővájó oláh cigányok haladtak a poros uton hazafelé, kalapjukban árvalányhajjal fujdogált az esti szellő. Szépen is lengett e szomorú, de édes, szép disze a legény kalapjának. Meg is irigyelte ezt a velük szembejövő *Poré Farkas József* zsidó illetőségű rovott multu s verekedésért már három ízben, összesen 16 havi és 1 heti elzárással büntettet 36 éves paraszt, ki a békés szegény cigányok kalapjából kezdte kitépni az árvalányhajbokrétát, mondván:

— Jó lesz a fiannak.

A szegény cigányok, mint egy tanu is állítja kérték és könyörögtek neki, hogy ne vegye el tőlük, ők is úgy vették a bucsuban. De ez mit sem használt, hanem a rabiátus fráter először *Csonka Györgyöt* mellen ragadta s szeme alatt és fölött két szurást ejtett rajta. Erre természetesen a cigány társai is segítségül jöttek, kiket szintén alaposan összeszurkált a sunyi betyár *Poré*, de eközben önvédelemből a dulakadás közben *Csonka József Poré* balkezének csuklóját átvágta. Mire a verekedés megszűnt, de a vér a sebekből omlott tovább. A súlyosan sérült verekedőket a csendőrök behozták a szigetvári közkórházba, ahol sebeiket bekötötték. A vérengzésről jelentést tettek a kir. járásbírósnál, hol reméljük, hogy az utonálló, rovott multu, brutális *Porét* szigorúan megfognák büntetni, hogy végre valahára elmenjen a kedve az ily gaztettektől.

bátyánkat kineveztük szerencsekereknek. Ő aztán ki is perditette a kalapból a saját nevét. Őrült hahotában tört ki az egész kompánia, Tóni bátyánk pedig elszomorodott s mikor megtudta, hogy mind a négy czédulára csak az ő neve volt fölírva, e pillanattól kezdve beszűntette a hölgyeknél a félórás sétaszüneteket s ekkor szegődött egyszers mindenkorra a nagynéni mellé, aki utunk állandó betegét, az ő gyengélkedő hugát ápolta és Tóni bátyánkat vigasztalta. (Ennek a nénikének is kijutott ám az irgalmasság testi cselekedeteiből.)

A fiatalemberekkel — néhány hölgy kivételével — egyáltalán nem voltunk megelégedve. Vagy nagyon szerelmesek lettek, vagy nagyon közönyösek. Volt egy feszelő, de volt egy jó fickó, mulatságos fiú is. Az egyiket szenvedélyes gyűjtése után *gombagróf*-nak, emezt pedig refrain-jei „(Meggukadok“) után *Pukkancs-bárónak* neveztük el. A szerelmeseket megbeesülve tiszteltük és éber szemmel őriztük. Három ilyen pár alakult. Az egyik párnál komoly viszonzásra bukkantunk s — ha igaz — nekik majd gratulálunk. A másik két legény azonban — azt hiszem — elintézetlen szívügyekkel végezte be a tanulmányi kirándulást. Mindkettő alacsony, de az egyik fekete a másik szőke

legény volt. Mondhatom, olyan nagyon szerelmes urakat, mint ez utóbbiak voltak, már régen láttam. Kár, hogy a kislányok előtt nem érvényesülhettek. A kis fekete pedagógus ha újságot nem olvasott akkor önmagát reprezentálta s tekintélye érveivel sikeretlenül kurizálgatott, jobban mondván — üldözte az előle tisztelettel menekülő hölgyecskét. Úgy félt ez a kis lány a megkéréstől, mint valami félelmes fegyelmi ügytől, melyben vagy agyonüldözik, vagy állását kénytelen elhagyni. A szőke legénnyel már jobban elbántak. Elis maradt csapatunktól úgy, hogy csak a bucsúzásnál hallottuk szép hangját.

De most jön az én bűnöm. Ebbe már bele kell kevernem az én direktor barátomat is. A dolog abból áll, hogy mi a szolidaritásra ígérkezett feleséges emberek akkor, amikor az asszonykák a mamájuknál nyaralnak, nélkülök és előleges belegegyezésük, — sőt tudtukon kívül — bálrendezőkké letünk. Egyszerű az eset egészen! A legényemberek nem kezdeményezték, tehát nekünk kellett megmenteni a csaknem két heti együttlét, meg a kongresszus vigalmi becsületét. A Duna-éce áttörésének tutajkirándulásával Koronahegy fürdőtelephez értünk 5 órai kocsikázás után. Kiehezetten ültünk

vacsorához. Általános panaszként hallott különösen a hölgyek részéről, hogy borzasztó ez a sok ülés! Előbb a kenyeres pajtásommal, aztán a vendéglőssel meg a cigányokkal összesugtunk, asztalok ki, székek a falhoz, huzd rá cigány s készen volt a bál. Belemelegedtünk, pedig a nyitott ablakon jó hűvös tátrai levegő huzódott a terembe. Négyest is rendeztünk. Itt azonban feltűnt nekem, hogy a fiatalemberek csaknem mind eltűntek s mi nehéz házasemberek vezetgetjük a könnyed hölgyeket a négyesre. Azért ez is rendben volt. Már hajnal felé járt az idő, mikor a bál véget ért. Az alvóknak még megadtuk az éjjeli zenét is és mikor mi, a táncban kifáradt, vénülő házasemberek a vendéglőtől az ágyunkat kérjük: ő egyszerűen kijelenti, hogy a táncból elvonuló fiatal urak az ágyakat mind elfoglalták, hanem az egyik üres szobában a padlóra hintett szalmán, vankosokat is találhatunk.

Kellett nekünk a bál?!

Másnap fájó lábszárakkal, bizsergő tyukszemekkel és nyillaló derékkal ültünk a dunajeci tutajokra.

Mindezekre az én feleségem itthon ezt mondta: „Úgy kellett“!

— **Lopás a bucsun.** A turbeki bucsuban *Kalmár*, József Csatahely pusztai béres sorra járta a játékkereskedők sátrait s egész egy kis bazárra való trombitát esőrgőt stb. féle aprólékos játékszeret lopott össze. Azonban rajtvesszett, mert a csendőrök tetten érték és a lopott tárgyakat alkobozván tőle feljelentették a bíróságnál.

— **Az első szanatorium.** Nem a bőség szarujából, hanem kisebb-nagyobb adományokból, amelyet a magyar nő szerető szive gyűjtött, főleg Gyula a Lugos nevű erdőben pornéknél, alkalmas helyen száz betegre az első népszanatorium, a mely 1906. őszén rendeltetésének átadatik. Az agilis József főherceg szanatorium egyesület most már általános országos rokonszenvenk örvendő, további célokat tűzött ki, hogy az ország más helyén szanatoriumok állíttassanak.

— **A multság vége.** Mint lapunknak jelentik, egy jótékony mágus, gróf *Széchenyi* Ferencz somogy-tarnóezai birtokán f. hó 15-én az évi béreseinek a nagyobb mezőgazdasági munkák befejeztével multságot rendezett. Nagy volt az öröm és vigság. A szegény nép feledte a mindennapi nehéz munkát s jól érezte magát s elismeréssel és köszönettel adózott a nemeskeblű emberbarátnak, ezért a vig napért. Ritka multság azonban nálunk az, amelynek szomorú vége ne lenne. Így történt itt is. Mert a midőn oszladozott a mulatók serege, ekkor ifj. *Kótai István* és *Kovács Imre* béresek összeveszték, szó — szót követett, minek vége dulakodás lön s e közben ifj. *Kótai* kést rántott s társát *Kovács* Imrét kétszer hátba szurta. Finale!

— **Tyuklopás.** Ernyes Mihály és Vajda János Görögai pusztai cselédek záratlan tyukolyjából a hét folyamán, eddig ismeretlen tettesek 11 drb. tyukot 17 kor. értékben elloptak. Bizonyára csirke husra fáj a foguk.

— **Gyujtogató gyermek.** Teklafaluban a napokban ugy ebéd után *Prokl* Ferencz 7 éves fia *Knéz* András és *Márek* János közös pajtájába a takarmányt meggyújtotta. A tüztől megijedve kiszaladt és édes anyjához rohanva kiabálta:

— Jaj mamám, nem akartam meggyújtani.

Mire a kétségbe esett asszony kifutott, arra már a pajta javában égett s a lángok átesaptak a lakóházra is, melynek teteje és a padláson lévő eleség elhamvadtak. A kár mintegy 700 kor. A pusztító elemek dacára az oltásnak, a szomszéd *Jen* György pajtáját is a benne levő takarmány és gazdasági eszközökkel együtt elhamvasztották. A kár 250 korona. *Jen* kára a biztosítás révén megtérül, de *Knéz* és *Máreké* nem, — mert a szerencsétlenek nem biztosítottak. Mennyire üdvös volna a kötelező tüzbiztosítás!

Csarnok.

A legkegyetlenebb büntetés.

Irta: *Catulle Mendés.*

A leggonoszabb teremtmények természetesen az emberek. És a pokolba is már igen sok gonosz ember került, de ahhoz hasonlít, aki most került a pokolba, a bűnösök sorában még nem lehetett találni. És ezért *Sátán* ur ő felsége, az alvilág hatalmas uralkodója egy eddig még nem látott kegyetlen büntetéssel akarta őt kitüntetni, mivel egy ilyen kiváló gonosztevőt egyszerűen viperákkal megmaratni, tüzesvassal meg-

kinozni, vagy a kemenczék felett egyszerűen megégetni csakugyan nagy vétek lett volna.

És most azon tételődött, hogy ilyen gonosztevőt fenn a földön hogyan lehetne megbüntetni.

Igy járkált gondolataiban elmerülve fel és alá a tüzes kemenczék között, ahol a nagy égés által okozott zajt még a kinzotak jajveszékése is fűszerezte. Egyszerre egy elítelt költő hangját hallja, a mint az őt megszólítja:

— Sire!

A *Sátán*-kérdőleg függeszti szeméit a költőre, kinek meztelen testét folytonosan a láncok mardossák, aki most őt kéri, hogy szabadítsa meg egy pillanatra kínjaitól és ő megoldja azt a nagy problémát, mely előtt *Sátán* ur áll.

— Hacsak egy pillanatra, szól az ördög, hát legyen. És a költő így kezd beszélni:

— Tehát uram egy városban, melyet Párisnak neveznek . . .

— Ismerem, szól a *Sátán*, tehát a Boulevard egyik nagy házának balkonján, hol a rózsák egész kis lugast alkotnak, itt lakik egy gyönyörű szőke hölgy, aki rondesen a rózsalugasban ül, könyvet tart kezében, de azt nem olvassa, tehát ha megakarod tudni mi a legkegyetlenebb büntetés, hát fordulj hozzá.

A költő visszatér helyére, *Sátán* ur azonban a költő utasítása szerint elment felkeresni a szőke hölgyet. Meg is találta amint a rózsalugasban szimra szőnyeggel leterített kényelmes foteljén félig lehunyt szempillákkal feküdt és épen nem látszott törődni a belépő *Sátán*nal.

Sátán ur bemutatja magát, egészen megvan zavarodva a nő szépségétől és szinte szégyenli magát, hogy ő ehhez az anyagi kinézésű nőhöz jött megkérdezni, hogy mi a legkegyetlenebb büntetés. Később azonban mégis rászánta magát.

A nő rászegezte szemét és mosolygott.

— Mit . . . kérdé . . . ön egy sokkal retentesebb büntetést kíván, mint az alvilág összes büntetéseit?

— Igen.

— No hát akkor nem is fordulhatott volna jobb helyre kérdésével.

— Ön tudna tehát egy nagyon kegyetlen büntetést? — kiáltá fel az ördög.

— Én Istenem, persze.

— Keresztülvihető?

— Természetesen.

— Nagyon kegyetlen?

— Igen nagyon.

Az ördög csodálkozva nézett rá, ő pedig így szólt:

— Küldje ide azt, akit meg akar büntetni, én ingerkedni, kaczerkodikni fogok vele és ha majd a ajkaim után fog epedni . . . És kér hogy adjam meg magam . . . No hát akkor visszafogom utasítani.

Szólt ő oly elragadó bájosággal, hogy az ördög meg volt győződve, hogy ez csakugyan nagyon kegyetlen büntetés lenne.

Közegészség.

Káros szokások.

A „Tuberkulózis“ című folyóiratban a következő érdekes és megszívlelésre méltó sorokat olvassuk *Kovács Aladár* dr. tollából, ki az Erzsébet-szanatoriumban segédorvos volt.

Szeged környékén még nem régiben egy veszedelmes népszokás uralkodott, mely az egyiptomi szembetegséget, a trachomat-ijesztő mértékben terjesztette el. A lakodal-

mas háznál tudniillik minden vendég egy tálból vett vízzel megmosta a szeméit és a menyasszony tartotta oda a törülközőt. Ha a vendégek közt egy trachomás volt, az utána törülközők közül számosan estek ebbe a pusztító szembajba. Csak erélyesen keresztül vitt rendeletek, büntetések által sikerült megszüntetni ezt a veszedelmes szokást. A fölhozott esetben könnyű volt a ragályozás leggyakoribb módjára ráakadni s a betegség terjedésének a mennyire lehetséges, gátat vetni. Sokkal kevésbé szembeötlő a tuberkulózis ragályozásának módja, mert a fertőzéstől a betegség kitéréséig hosszabb idő telik el.

Alig van nép, melynek kultuszában a tisztelet kifejezésekképpen a csók ne szerepelne. A mohamedánok hónapokig tartó utat is megtesznek hogy a szent Kaaba-követ megcsókolhassák.

A zsidók a körülhordott bibliát csókolják sorra. Akárhányszor látjuk, hogy az iskolából kitóduló gyermekcsereg vetélkedve igyekszik, hogy a tanító kezét sorra megcsókolja. A római Szent Péter-templomában Szent Péter ércszobrának nagyujja egészen megkopott az ajtatos zárandokok csókjaitól. Az öröm és bánat gyakori jelképe a csók. És hányszor látjuk, hogy a beteg szülő ágya körül seregülő gyermekeit megcsókolja.

Ezen csak hamarjában felsorolt néhány példa is mutatja, hogy a legkülömbözőbb viszonyok között hányszor szerepel a csók, pedig szembeötlő, hogy mily terjesztője lehet ez a szokás mindenféle betegségeknek.

Annélkül, hogy tulzásba vinnék az elővigyázatot, ajánlhatjuk mindenkinek, hogy a lehetőségig óvakodjék a fertőzés alkalmaitól.

Mint hogy a beteg tüdő váladéka, a köpet, kiürítéskor a száján halad át, a nyálkát, az ajkakat fertőzi s a tüdőbajos emberek fertőző anyaga sem egészen egyforma veszedelmességű, az első követelmény az volna, hogy a köhögős egyén ne csókoljon meg olyan tárgyat, melyet utána mások is megcsókolnak. A beteg maga is szerezhethet a magánánál még rosszabb indulatu betegséget. Az pedig, hogy köhögős ember családtagjait, gyermekeit szájon csókolgassa, egészen fölösleges és főleg az ártatlan apróságokra nézve végzetes népszokás.

Szerkesztői üzenetek.

L. A. Budapest. Köszönettel vettük, legközelebb sorát adjuk. Üdv.

V. G. Elismerés az olvasó közönségnek, előfizetőink bizony szépen szaporodnak. Levél meg.

S. K. Bukovina. A lapot ezentul is pontosan küldjük.

G. B. Pécs. Most már küldhet valamit. Levelet kap.

K. B. Nem jó!
Nem közölhetők: A harangszó, Vesztaüzetek és Tüzlők című kéziratok.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint Arak a legújabb jelzés szerint 100 klg. ként értetődnek,

Szigetvár, 1905. augusztus 18-én.			
Buza	uj	— K.	14 80 15 20
Rozs	.	—	11 40 11 60
Árpa	.	—	11 — 12 —
Zab	.	—	11 40 11 60
Tengeri ó	.	—	16 — —

Kiadja a szerkesztőség.

**Előrehaladott
idény folytán
az összes nyári cikkek
mélyen leszállított áron!
Maradékok fél árban!**

Deutsch Dávid fia
divatárúházában
SZIGETVÁROTT
(Takarékpénztár épületben.)

ELADÓ!

Egy (engedélyezett)
4 éves 174 cm. magas
jeltelen, sötét sárga
hidegvérü
m é n l ó.

Rosenfeld Ádámnál
Nagy-Hárságyon.

386 sz.

1905 végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a szigetvári kir. járásbírósnak 1904. évi V. 445/1. számú végzése következtében Matoesy József ügyvéd által képviselt Vincze Sámuelné féle alapítvány javára K. Jakab István ellen 304 K s jár. erejéig 1905. évi június hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 800 kor. — fill.-re becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ténen nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Szigetvári kir. járásbírósnak 1904-ik évi V. 445/4. számú végzése folytán 304 kor. — fill. tőkekövetelés, ennek 1904. évi Szept. hó 25. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 12 kor. 10 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Istvándiban alperes lakásán leendő megtartására 1905. évi augusztus hó 26-ik napjának délutáni 5 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szigetvár 1905. évi aug. hó 11 n.

Klie János

kir. bir. végrehajtó.

Sikerült

ezzer vég fekete és sötétkék nagyon finom posztót és kangarn szövetet egy esőbe jutott posztógyárostól potom áron megvenni; ez okból szétkül-dünk vidékre utárvétellel a fenti szövetekből egy teljes férfi öltönyre elegendő

3 métert csak 5 frtért.

Országos Posztó- és Áruház, Budapest, Rottenbiller-utca 4./B. Felelelet.

Minták a nagy forgalom miatt nem küldhetők.

Erdolit

(pormentesítő-olaj) üzleti helyiségek, vendéglők, iskolák, hivatalok, kórházak stb. padlójának bekenéséhez, szakemberek által ajánlva.

Kapható:

Pents Márton

kereskedésében **Szigetvár.**

„DUNA“

BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG SZIGETVÁRI CZ. FŐÜGYNÖKSÉGE.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a

„DUNA“ biztosító-társaságtól

Szigetvár és környékére főügynökséget vállaltam és tisztelettel kérem, hogy engem ezen vállalatomban támogatni, illetőleg mindennemű biztosítási szükségletét nálam fedezni sziveskedjék.

A „Duna“ biztosító-társaság egyike a legrégebbi és legszolidabb biztosítótársaságoknak, mely különösen a kártérítések körül mindenkor tanusítani szokott kiváló méltányossága révén áll közkedveltség és közbecsülésben.

A „Duna“ igen jutányos feltételek mellett nyújt biztosításokat és pedig:

1. **Az ember életére,** különféle kombinációval, u. m.:
  - a) Vegyes biztosításokat *elérés és halálesetre* szólót.
  - b) *Hozománybiztosításokat* *leányok* *kiházásítására,* *illetőleg katonai szolgálat esestére* *fiúk számára.*
  - c) *Kölesönös* (2 személynek *együttes*) *biztosításokat.*
  - d) *Kombinált biztosításokat,* *a tőkének kétszeri kifizetésére.*
  - e) *Tőkebiztosításokat* *a díjfizetések esőkkedésével.*
  - f) *Tőkebiztosításokat,* *a rokkantsági veszély és életjáradék befoglalásával.*
  - g) *Haláleseti tőkebiztosításokat.*
  - h) *Járadék biztosításokat,* *és végül*
  - i) *Tőkebiztosításokat* *orvosi vizsgálat nélkül.*

2. **Tűzbiztosításokat.**

3. **Jégbiztosításokat.**

4. **Betöréses lopás elleni biztosításokat.**

5. **Üveg- és tükörbiztosításokat.**

6. **Szállítmány-biztosításokat.**

Mindezen biztosítási módokról készségesen szolgálok közelebbi felvilágosítással, és midőn újlag kérem, hogy szolgálataimat igénybe venni sziveskedjék, maradok magamat nagybecsű pártfogásába ajánlva

kiváló tisztelettel

NIGSOVICS VAZUL
a „DUNA“ BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG
SZIGETVÁRI CZ. FŐÜGYNÖKSÉGE.

A városilag segélyezett pécsi nyilvános
PORGES-féle

felső kereskedelmi iskola jövő (31.) tanéve *folyó*
évi *szeptember* hó
1. napján nyílik meg.

Ez az intézet az ország többi felső kereskedelmi iskoláival (akadémiaikkal) teljesen egy rangban áll és a végzett növendékek érettségi vizsgálat letételével az

egyévi önkéntesi jog kedvezményében
részesülnek.

A vidéki növendékek elhelyezése az igazgatóság beleegyezésével történhetik. **Benlakás is van.**

A beiratások az intézet helyiségében **PÉCSETT (KOSSUTH-U. 5.)** történnek **f. é. szeptember 1-től** kezdődve **szept. 5-ig.**

A felső kereskedelmi iskolával párhuzamosan f. é. november hó 1-én **esti tanfolyam** is nyitattik, melyre a beiratások f. é. szeptember és október hónapban történnek.

Pécsett, 1905. évi július hóban.

Bővebb felvilágosítást nyújt

az igazgatóság.

FISCHER és POLGÁR

ékszerüzlete

PÉCSETT. Széchenyi-tér, Takarékpénztári palota.

Ajánlja, nagyválasztékú raktárát drágakövek, ékszerek, zseb és faliórák, valódi és chinaezüst disztárgyak és evőeszközökben.

Minden szemhez alkalmas orrszorítók, szemüveg orvosi előírás, vagy recept szerint, orvosilag felülvizsgált kristály-üvegből, mindennemű hő és légsulymérők.

Javítások pontosan a legrövidebb idő alatt eszközöltetnek.

Értesítés!

Szigetvárott a kanizsai országot 38 szám alatti saját házamban levő hentes üzletem mellett,

Étkező helyiséget nyitottam. Együttal kifőzést is teljesítek. Naponta friss és izletes ételek kaphatók mérsékelt áron.

A t. közönség pártfogását kéri

Pécsinger Mihály.

Keil-lakk

legkitünőbb mázó-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Oscsodál Gusztáv cégnél Szigetváron.

Butorvásárlási alkalom!

Figyelem! Egy budapesti elsőrangú butorgyár egész raktárát több száz darab butort, közte; legmodernebb ebédlő-, háló- és uriszoba berendezéseket az üzlet feloslzása folytán megvettem, melyeket

50%-al

a tényleges árnál olcsóban árusítom el.

Ezen ritka alkalmat ne mulassza el senki, kinek

B U T O R

szükséglete van.

Saját műhelyemben készült kárpitos munkák szintén a legolcsóbban kaphatók.

Friedmann Károly butorraktára, saját asztalos és kárpitos műhelye
PÉCS, Siklósi-országut 44. szám.